

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefons: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A nyomor és a válság terve

Marshall tábornok, volt amerikai külügyminiszter nevéhez fűződik az a hírhedt terv, amelynek világgákiértelése idején a kapitalista országok fizetett sajtója és rádiója úgy igyekezett feltüntetni az Egyesült Államokat, mint a háború sújtotta emberiség „megmentőjét és jótévőjét”. Az előzetes propagandahadjárat során röpködtek a levegőben a dollármilliárdokról szóló hírek, mint Amerika önzellen segítségének bizonyítékai és a világ valamennyi országát meghívták Párizsba, hogy tőle alá hozzák a tervet. Egyes országok kaptak az ajánlaton, mások tartózkodóbbak voltak és aggályaikat fejezték ki, több ország pedig határozottan nem kért a „segélyből”.

Kinek volt igaza, kit igazoltak az események? Most, amikor Acheson amerikai külügyminiszter a Marshall-terv elfogadásának évfordulójára alkalmából a terv „sikeréről” beszél, időszerű és hasznos megvizsgálni a tényeket és az igazságot a Marshall-tervvel kapcsolatban.

A marshallizált országok az elmúlt évek alatt válságból, válságha bukkadásokba. Gazdasági életük fellendülés helyett a fokozódó bomlás tüneteit mutatja. Valamennyi nyugateurópai országban csökkent a termelés, a „segélyezett” országokban elsorvadt a nemzeti ipar, mert Amerika a Marshall-tervet arra használta fel, hogy piacot teremtsen iparcikkeinek. Állandóan növekedik a munkanélküliség, a dolgozók elszegényedése és a nyomorúság a Marshall-országokban. Amerika végeredményben a „segély” leple alatt saját válságát exportálta azokba az országokba, melyeknek gazdasági életét egyébként is feldőlt a háború.

A haladó kapitalizmus törvénytörően az imperializmusba csap át, amint ezt Lenin és Sztálin cáfolhatatlanul bebizonyította előre látta, még mielőtt nyilvánvalóvá lettek az USA világhódító törekvései. A Marshall-terv fontos szerepet tölt be az amerikai imperializmus erőszak-rendszerében. A gazdasági leigázással párhuzamosan Amerika politikai függőségbe is taszította a marshallizált országokat és hol a kiutalt összegek csökkentésével, hol az ellenőrzés és beavatkozás különféle módszereivel egyre inkább megfosztja őket szuverénitásuktól.

A nyomor és a válság valóban „sikerés” tervével szemben mit látunk azokban az országokban, amelyek nem kértek a rabszolga-kölcsönből. A Szovjetunió és a népi demokratikus országok termelése évről-évre növekszik, emelkedik a dolgozók életszínvonal, függetlenségük sérthetetlen, és saját erejüknek, maguknak végzett, jól szervezett munkájuknak köszönhetik talpraállásukat.

Magyar válasz az USA jegyzékére az államosított vállalatok kártalanítási kérdésében

Néhány héttel ezelőtt az Egyesült Államok budapesti követése kormányának utasítására jegyzékben kifogásokat emelt az 1949. december 28-i törvényerejű rendelet egyes módoszatival szemben és felvetette az amerikai tulajdonban volt államosított vállalatok tulajdonosainak kártalanítási kérdését, valamint kérte tárgyalások megindítását. A magyar külügyminisztérium a jegyzékre szerdán a következő választjegyzéket nyújtotta át:

A magyar külügyminisztérium le kívánja szögezni, hogy a vállalatok államosítására vonatkozó 20-1949. sz. 1949. dec. 28-án kelt törvényerejű rendelet semmiképpen nincs ellentétben sem a nemzetközi joggal, sem a békeszerződés rendelkezéseivel. A Magyar Népköztársaságnak, mint szuverén államnak kétségtelenül van joga, hogy az államosítások kérdését, valamint az államosított vállalatokért fizetendő kártalanítás módjait saját maga határozza meg. Nem helytálló az Egyesült Államok kormányának az az állítása, hogy az említett rendelet diskriminatív rendelkezéseket tartalmaz. Valójában a rendelet azokat a javakat veszi ki az államosítási rendszárból, amelyek a feyverszüneli szerződés aláírása óta kelt államközi szerződések juttattak külföldi tulajdonba: nincs szó tehát olyan megkülönböztetésről, amely kivételes elbánást biztosítana egyes államok javára, vagy terhére.

Határozottan visszautasítja a magyar kormány az Egyesült Államok jegyzékének azokat a tényekkel legkevésbé sem alátámasztott állításait, melyek szerint amerikai állampolgároknak Magyarországon nem állana érdekében védelmére megfelelő jogorvoslat rendelkezésére.

A magyar külügyminisztérium felhívja az Egyesült Államok kormányának figyelmét az államosításról szóló törvényerejű rendelet 12. §-ára, amely szerint az „állami tulajdonba vétel kártalanítás ellenében történik. A kártalanításról külön jogszabály rendelkezik”.

Ami az államosított amerikai javak tulajdonosainak kártalanítását illeti, a magyar kormány sohasem zárkózott el az elöl-

szólattól, hogy e tekintetben tárgyalásokba bocsátkozzék, ahogy más államokkal hasonló tárgyban jelenleg is vannak tárgyalások folyamatban.

Ugyanakkor azonban, amikor a magyar kormány a kártalanításokról folytatandó tárgyalásokra való készségét kifejezi, nem mulasztja el, hogy rámutathasson azokra a követelésekre, amelyek a Magyar Népköztársaság részéről az Egyesült Államok kormányával szemben fennállnak. Különbséppen fel kívánja hívni a magyar kormány az Egyesült Államok kormányának figyelmét a békeszerződés 30. §-a értelmében fennálló azon kötelezettségére, amelynek értelmében vissza kell

szolgáltatnia Magyarországnak a német fasiszták által nyugatra hurcolt javait. Az Egyesült Államok kormány 1948. április 11-én minden jogos ok nélkül kiutasította a Karlsruhe-i magyar visszaszolgáltatási bizottságot, azóta nemcsak szünetelteti a visszaszolgáltatást, hanem elősegíti a Magyarországot jogosan megillető magyar javaknak a helyi német lakosság részére való „eladását”, nem ritkán pedig éppenséggel a magyar háborús bűnös fasiszták számára való felszabadítását. A magyar kormány ismétellen eredmény nélkül tiltakozott az eljárás ellen, amely a békeszerződés rendelkezéseibe ütközik és amely a magyar népgazdaságnak jelen-

tős károkat okozott. A magyar kormány e jogtalan eljárás folytán általa szenvedett károk tárgyalását az amerikai részről támogatott kártalanítási igények tárgyalásával egyidejűleg kívánja napirendre tűzni.

A magyar kormány végül szükségesnek tartja, az Egyesült Államok kormányának figyelmét felhívja arra a körülményre, hogy az államosított amerikai javak fejében támogatott követelések tényleges rendezése feltételezi a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok fennállítását. Ilyen kapcsolatok hiánnyal Magyarországnak nincs módja arra, hogy dollár-kifizetéseket eszközöljön.

A nemzetközi békeharc eseményei

Viktor Ambareumjan, a világ-híró Sztálin-díjas csillagász, aki egy nemzetközi csillagászkongresszus ülésén Párizsban tartózkodik, nyilatkozott az Humanité munkatársának.

A tudósok beszületbeli feladata — jelentette ki —, hogy minden erejükkel a háború megakadályozására fordítsák. A Szovjetunió tudósai tevékenyen részt vesznek a békeharcban. A tudósok kötelessége, hogy az egész világban mindenütt megafolják azt a gyűlöletes propagandát, amely szerint a háború elkerülhetetlen.

Peking: Mukdenben megalakult a kínai békevédelmi bizottság mukdeni tagozata. Az alakuló nagygyűlésen résztvettek a lakosság legszélesebb rétegének képviselői.

Newyork: A béke hívei női bizottsága felhívást intézett az Egyesült Államok asszonyaihoz. A felhívás felszólítja Amerika asszonyait, hogy harcoljanak tevékenyen a béke megőrzéséért és akadályozzák meg az új háború kirobbanásának előkészületeit. Pennsylvánia államban a nőbizottság megkezdte az aláírásgyűjtést az atombomba betiltását és a fegyverkezési verseny megszüntetését követelő kiáltványra. Bostonban, Springfieldben és más városokban nőbizottságok alakultak a béke-aláírások gyűjtésére.

Bukarest: Jusztinian, a romá-

niai görögkeleti egyház patriárkája a húsvéti ünnepek alkalmából a hívekhez intézett pásztorlevelében hangzottatta, hogy a békét az emberiség ellenségei, az angol-amerikai tőkéssek fenyegetik.

A BORDEAUXI KIKÖTŐMUNKÁSOK SZTRÁJKJA

Páris: A bordeauxi kikötőmunkások változatlanul megtagadják az Indo-Kínába irányított hadianyag berakását. A Boulogne nevű gőzös, amelynek hadianyaggal és utánpótlással megrakodva már útban kellene lennie Indo-Kína felé, mindeztideig nem tudott kifutni a kikötőből, mert a kikötőmunkások megtagadják a hadianyag berakását.

A marseillei kikötőmunkások sztrájkja — bérköveteléseikért 33. napiába lépett. Ugyancsak folytat-

ják sztrájkjukat a ciernost—fer-randj Michels és Bergougnan nagy gumigyárak dolgozói is.

AKARNAK ELRENDELNI AZ AMERIKAI MEGSZÁLLÓK

Bonn: A bonni nyugati szövetséges főbiztoság körében úgy tudják, hogy az amerikai katonai hatóságok sztrájktilalmat készítenek kiadni a kikötőmunkások számára, hogy biztosítsák az északi-tengeri kikötőkben az amerikai hadianyag kirakását. Az amerikai megszálló hatóságok elismerték, hogy a nyugateurópai kikötőmunkások határozott magatartása következtében a hadianyag zavartalan kirakása nincs biztosítva.

A Szovjetunió a hidrogénbomba kutatásokban is megelőzte az Egyesült Államokat

Berlin: Havemann professzort May nyugatberlini szociáldemokrata párti városi tanácsnok rendelkezése folytán a daleni Vilmos császár intézetben betöltött tanári állásától azonnali hatállyal felfüggesztették.

Havemann professzor húsvét hétfőjén nyilatkozott a berlini rádióban és elmondotta, hogy felfüggesztése azért történt, mert február 2-án cikket írt a „Neues Deutschland” c. lapban a hidrogénbombaról. Cikkében rámutatott, hogy a hidrogénbomba gyártásával az Egyesült Államok azt a célt akarja elérni, hogy olyan újabb terror-fegyver legyen a kezében, amellyel tűnő-félben levő presztízst újból helyreállíthatja. A cikkben ismertetette a hidrogénmel történő atomkutatás alapelveit és rámu-

tatott hogy ellentétben az Egyesült Államokkal, a Szovjetunió már minden valószínűség szerint úgy tudományosan, mint technikailag kipróbálta a hidrogénbomba hatását. Havemann cikkének ezt a részét a világsajtó is részletesen tárgyalta. Curio professzor ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a Szovjetunió nem fél az amerikai hidrogénbomba-mesétől, mert már ezen a téren is megelőzte az Egyesült Államokat.

Havemann tanár ezután elmondotta, hogy a cikk megjelenését követően May tanácsnok azonnali hatállyal felfüggesztette és kitiltotta az intézetből a hidrogénbomba kérdésében elfoglalt politikai álláspontja miatt.

A magyar nép is ezt az utat választotta és jól választott, amikor nem hallgatott azokra, akik annak idején nálunk is Amerika „önzetlenségét”, a Marshall-terv „áldásait” dicsérték és akár politikai tudatlanságból, akár rosszhiszeműségből az imperializmus jászalagjára akartak kapcsolni Magyarországot.

A magyar nép számára ez a hírhedt terv évfordulójának nagy tanulsága és alkalom arra, hogy dolgozó népünk továbbra is saját erejének büszke tudatában, és a Szovjetunió önzellen segítségére támaszkodva hajadjon előre a függetlenség és az egyre újabb győzelmek hozó alkotó munka útján.

A napolyi és torinoi dolgozók általános sztrájkjal tiltakoztak az amerikai fegyverek kirakása ellen

Róma: Miközben a nápolyi kikötőben kedd este óta tovább tart a valóságos ostromállapot a nagy kikötőváros dolgozói sztrájkja reggel általános sztrájkot kezdtek, tiltakozásul az amerikai fegyverszállmányoknak az éj leple alatt, hatalmas rendőri és katonai fedezet mellett végrehajtott kirakása ellen.

Az Exilona hajó, kedden az esti órákban érkezett a nápolyi kikötő elé.

Már délelőtt 11 órák állig felfegyverkezett rendőri alakulatok szállták meg a kikötőt és környékét, és a kikötőhöz vezető útvonalak végén, a Celere rendőrrohambrigád tagjai igazoltatták a járókelőket. A kikötő körzetébe csak különleges rendőrigazolvánnyal lehetett belépni. A kikötőt környező házakban, a kapualjakban géppisztolyos rendőrök álltak őrt és minden sarkon, sőt még a környező házak tetején is polgári ruhás rendőrök cirkáltak, vagy állottak őri.

Miután a nápolyi kikötőmunkások megtagadták az amerikai

fegyverek kirakását, a kirakodást a szakadár szakszervezetek által, egyenként kiválogatott 30 sztrájkőrrel hajtották végre, akiket lakásukon kézbesített levéllel „hívtak be”. A rakodópart környékét drótkadályokkal és spanyol lovasokkal torlaszolták el és a háttérben a 231-es olasz tűzérzészóralj különítménye sorakozott fel lábbal tett fegyverrel.

AZ OLASZ KORMÁNY UJABB TERROR-INTÉZKEDÉSEI

Az olasz kikötők munkássága a dolgozók legszűkebb körének támogatásával szilárdan elhatározta, hogy nem rakja ki az Amerikából érkező hadianyagot. Az olasz dolgozók elszántsága nagy zavarba hozta az imperialisták olasz ügynökeit. Mint a Reuter-iroda jelenti Rómából, De Gasperi tanácskozára hívta össze a belügy-, hadügy- és igazságügyminisztert. A miniszter tanácskozáson új terrorintézkedéseket vettek tervbe, mindazon ellen, akik megtagadják az amerikai fegyverek kirakását.

A szocializmus és a demokrácia erői növekszenek

— A PRAVDA VEZÉRCIKKE —

Moszkva: A Pravda írja: „A szocializmus és a demokrácia erői növekszenek és izmosodnak” című vezércikkében:

Fokozódik a nemzetközi proletariátus osztályharca a burzsoázia ellen, növekszik a nemzeti felszabadító mozgalom a gyarmati és a függő helyzetben lévő országokban. A szovjet nép által, Lenin—Sztálin Pártjának vezetése alatt megteremtett szovjet állam a jelenkor döntő haladó erejévé vált, amely meggyorsítja a boldogság korszakának bekövetkezését az egész emberiség számára.

Minden társadalmi berendezkedés életképességét elsősorban a gazdasági fejlődés üteme határozza meg.

Ha összehasonlítjuk a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődésének ütemét, az elmúlt húsz év alatt kiderül, hogy a Szovjetunió gazdasága ez alatt az idő alatt tízszer gyorsabban fejlődött, mint az USA-nak a kapitalizmus vezető országának gazdasága. Az elmúlt három év alatt a Szovjetunió évi ipari fejlődésének átlagos üteme 22,5 százalék. Ugyanakkor az USA ipari termelése 1949-ben 22 százalékkal csökkent. Ezek az adatok meggyszóval tanúsítják, hogy az USA gazdasága — éppúgy, mint a többi kapitalista országé — a hanyatlás gazdasága, míg a Szovjetunió gazdasága a szüntelen fejlődés gazdasága.

Az idegen országok dolgozóinak szemmel láthatóan egyre szilárdabb meggyőződéssel tudják, hogy a szovjet szocialista állam a világ leghatalmasabb és legszilárdabb állama, hogy a szovjet társadalmi és állami rendszer a legéletképesebb rendszer a világon.

Miközben a demokratikus tábor állandóan erősödik és fejlődik, az imperialista reakció tábora egyre gyengül. A kapitalista országok gazdasága, elsősorban az Egyesült Államoké, a kibontakozó világ csapásai alatt moog. A termelés csökkenését a tömeges munkanélküliség növekedése, a dolgozó tömegek áldatlan elszegényedése kíséri. Az imperializmus táborában sőt a jövőtől áthatás félelemmel rettegő imperialista ragadozók mindent elkövetnek hogy meghozzászabítsák a haladó kapitalizmus életét.

De hiábavaló a kapitalista világ fökolomposainak erőlködése és ravaszkodása. A dolgozók harca az imperializmus ellen a békéért a demokráciáért és a szocializmusért egyre szélesebb méreteket ölt.

A népek békeakarata fényesen meggyővőül mutat, hogy a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának stockholmi ülésén kinyilvánított leányát az egész haladó emberiség tevékenyen támogatja.

A béke harcossai áttérnek a béke propagandájától és agitációjától a konkrét gyakorlati akciókra, a harcban győztesek megfigyelése céljából. Ennek legkézzelvezhető példája az a tény, hogy a nyugateurópai országok munkásai megtagadják az amerikai fegyverrel megrakott hajók kirakását és fegyverek gyártását új, támadó háború céljaira. Soha még békéért folytatott aktív, öntudatos harcra nem lendültek oly széles néptömegek, mint most, amikor a történelemben először létrejött a béke híveinek többszázmilliószervezett frontja.

Nincs a világon olyan erő, amely megállíthatná a demokrácia és a szocializmus útjára lépelt népek diadalmas előrehaladását. A Szovjetunió békeszerető külpolitikája az egész világ egyszerű embereinek támogatását élvezte. Lenin—Sztálin mindent legelőz eszméi megvilágítják a népek útját a boldog jövő felé.

2. oldal

Debrecen, 1950. április 12.

Megérkezett Moszkvába a Magyarországon járt szovjet kormányküldöttség

MOSZKVA: A szovjet kormányküldöttség, amely Vorosilov marsall, a Szovjetunió minisztertanácsa helyettes elnöke, nek vezetésével részt vett a Magyarországon felszabadításának ötödik évfordulójával kapcsolatos ünnepségeken, hétfőn érkezett Moszkvába.

Aláírták a szovjet-magyar rádióegyezményt

Szerdán délelben a külügyminiszteriumban került aláírásra a Szovjetunió Rádióbizottsága és a Magyar Rádió Hivatal között kötött műsoregyezmény. Az egyezményt szovjet részről A. Puzin, a Magyarországon tartózkodó szovjet rádiós küldöttség vezetője, a Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő rádióbizottság elnöke, magyar részről Szirmai István, a Magyar Rádió Hivatal vezérigazgatója írta alá.

Az ünnepélyes aláírásnál megjelent Kállai Gyula külügymin-

iszter, Berei Andor, Losonczy Géza és Boldizsár Iván államtitkárok, Sik Endre követ, Nemes Dezső, a népművelési miniszterium csoportfőnöke, Kátóna Antal postavezérigazgató. Szovjet részről megjelent még J. D. Kiszjelov, a Szovjetunió budapesti nagykövete, M. A. Harlamov, a Szovjetunió Rádióbizottságának alelnöke, M. Sz. Epstein, a moszkvai rádió külügyi osztályának vezetője és a budapesti szovjet nagykövetség több tisztviselője.

Tovább szélesedik a szocialista munkaverseny május 1. tiszteletére

Az üzemekben a felszabadulási munkaverseny tapasztalatai alapján fokozott lendülettel folyik a munkaverseny. Ujabb ezrek és tízezrek tettek munkafelajánlásokat a munkásság nagy nemzetközi ünnepeinek, május 1-nek méltó megünneplésére.

A salgótarjáni acélárnygyárban Andó László dróthúzó május 1. tiszteletére a kétfépes rendszerű háromfépes rendszerre tért át, ezáltal teljesítményét 269 százalékkal növelte. Varga István új munkásságát követve Andó László példáját. Teljesítményét 101 százalékról 150 százalékra emelte és vállalta, hogy május 1-ig elérje a 200 százalékos, első tervét pedig három hónappal a kitűzött határidő előtt fejezi be. Az acéltömlő dolgozói vállalták, hogy a tervelőírászatot kívül még egy 25 mázsás önozó üstöt készítenek.

A Ganz Villamosági Gyárban a „December 21” sztahanovista brigád elhatározta, hogy május elseje tiszteletére tervén felül két darab nagyteljesítményű dinamót készí-

A május 1-i versenyben életjárnak a dolgozók az Egyesült Iz-zóban. Magyar Béliáné katódbe-szóró május 1-ig 210 százalékra fokozza teljesítményét, munkája jobb megszervezésével, Bardóczi Irén munkaademrendes sztahanovista, rádióösszerelő bejelentette, hogy évi tervét szeptember 1-re teljesíti. Kitiűnő munkamódszerét már új munkatársának adta át nagy sikerrel, vállalta, hogy május 1-ig újabb négy munkatársának adja át.

A Ganz Villamosági NV műszaki értelmisége is tevékenyen részt vesz a munkaverseny fejlesztésében és az észszerűsítési mozgalom széleskörű kiterjesztésében. A komplex brigádok száma pár hét alatt a kétszeresére emelkedett és ma már 62 olyan brigádja van az üzemnek, amelyben részt vesz a gyár egy-egy műszaki dolgozója is. Két hónap alatt kétszeresére emelkedett a 200 százalékos feletti eredményt elérő dolgozók száma, amit a tervszerű gyártás megszervezésével, a gépek jobb kihasználásával és új munkamódszerek bevezetésével sikerült elérni.

6 esztendeje Odesszát, 5 esztendeje Bécset

szabadította fel a szovjet hadsereg!

Hat év alatt teljesen helyreállították az ellenség által szétrombolt gyárakat és üzemeket és kikötőket. Odessza 17 főiskoláján és 8 technikumán több mint 30 ezer hallgató tanul. Újjáépítették és tovább bővítették az odesszai szanatóriumokat.

A szovjet kormány több mint 400 millió rubelt költött a háború utáni években Odessza lakóházainak és közlekedési üzemének helyreállítására és építésére. Ez idő alatt a dolgozók 600 ezer négyzetméter lakóteret kaptak új kényelmes házakban. Most fogtak hozzá a város körüli erdővezet hároméves programjának megvalósításához. Ennek az övezetnek a területe több mint 200 hektár lesz.

Április 10-e Sztálingrad dolgozóinak is nagy ünnepe. Ez a város 25 évvel ezelőtt kapta meg I. V. Sztálin nevet. Ennek a nagy eseménynek évfordulóját a dolgozók új termelési sikerekkel fogadják. A háború utáni öt éves terv négy éve alatt kb. 450 ezer négyzetméter lakóteret építettek és 160 kulturális célokra szolgáló épületet — iskolát, kórházat, klubot, óvodát, mozit.

Nincs messze az az idő, amikor a Volga mellett egészen új szocialista város fog állni a nagy Sztálin nevet viselő korszak eredményeképpen.

Bécset 5 esztendővel ezelőtt szabadította fel a dicsőséges Vörös Hadsereg.

SAKK világbajnokság hírei:

Szerdán a magyar Szabó László a svéd Stahlberg ellen vette fel a küzdelmet. Kezdetben Szabó némi előnyre tett szert, de ezt a huszardik lépés után a svéd nagymester kiegyenlítette. A 29. lépésben Stahlberg döntetlent ajánlott fel, melyet a magyar versenyző elfogadott.

A többi összecsapások közül a svéd Flohr—Najdori-játszma a 14. lépésben befejeződött. Döntetlenben egyeztek meg a versenyzők. Kolov ellenben a 37. lépésnél nyert a sőt két táblán játszó Lilienthal ellen, a 29. lépésben. Stahlberg döntetlent ajánlott fel, melyet a magyar versenyző elfogadott.

Egy eltűnt bombavető felkutatása ürügyével az amerikaiak megszállták Kastrup dán repülőteret

Valamennyi svéd lap közli a hírt, hogy április 8-án a Balti tengeren „valahol Gotland sziget és a litván partok között” eltűnt egy négymotoros amerikai bombavető gép. „Az eltűnt bombavetőgép felkutatása” ürügyével az amerikai parancsnokság megszállta Kastrup dán repülőteret és a Balti-tenger térségében jelentős légierőt összpontosított. Dánia szuverenitásának megsértésével amerikai katonai repülőgépek minden előzetes bejelentés nélkül érkeznek dán repülőterekre. Az amerikai bombavetőknék megengedték, hogy átrepüljenek Svédország területén, különösen a fontosabb stratégiai térségek fölött.

A dán közvéleményben az amerikai repülőgép eltűnéséről szóló jelentést egyre inkább amerikai légi hadgyakorlat ürügyének tekintik, amelyek arra irányulnak, hogy az amerikai repülőek elfoglalják Kastrup dán repülőteret és hogy megismerkedjenek a Balti-tenger vidékével.

Az Expressen c. svéd lap rámutat, hogy az eltűnt repülőgépnek külön feladattal az eszt partokhoz kellett repülnie.

A Daily Mail koppenhágai tudósítója azt írja, hogy dán katonai körök véleménye szerint a kutatás méretei „szokatlanul nagyarányúak”.

Igy születnek

„Amerika Hangja”

hazugságai

Ujabb leleplezés a prágai amerikai nagykövetség „tájékoztató” szolgálatáról

Prága: A szerda reggeli csehszlovák lapok Ivan Elbi csehszlovák állampolgár nyilatkozatát közlik azaz kapcsolatban, hogy lemondott az Egyesült Államok prágai „tájékoztató” szolgálatánál viselt állásáról.

Ez az a tény, hogy az 1948 februári politikai események után sokka nagyobb számban kezdtek kiadni az amerikai „tájékoztató” szolgálat napi közleményeit, amelyet az Egyesült Államok prágai nagykövetségének sajtóosztályán Joseph Kolarek sajtóattasé szerkesztett. Tudatára ebredek, hogy a prágai amerikai „tájékoztató” szolgálat könyvtárát Kolarek sajtóattasé a csehszlovákellenes hadjárat szolgál-

atába állította. Eszrevettem, hogy Kolarek Amerika csehszlovákiai propagandaszervezet irányítása mellett rágalmozó, kitalált jelentésekkel látta el „Amerika Hangjának” rádióadásait és hangadójává volt a csehszlovákellenes hírvetésnek. A könyvtár kirakataiba bombázógépek és atombomba robbantások képeit állították ki Kolarek sajtóattasé utasítására az amerikai kultúra bemutatása címen. Fokozatosan beláttam, lehetetlen ilyen ábrándok között maradnom és tovább dolgoznom, ha nem akarok olyan mélységbe süllyedni, ahonnan nem térhetek többé vissza nemzetemhez.

Az ország legjobb nyaralóiban üdültetik a dolgozók gyermekeit

Ötéves tervünk egyre nagyobb és nagyobb tömegek üdültetését teszi lehetővé. A dolgozók mellett gyermekeik üdültetéséről is gondoskodnak. A népjóléti minisztérium az üzemek és szakszervezetek javaslata alapján helyezi el a különböző üdülőkhöz a gyermekeket. A minisztérium nemcsak az üdültetésről gondoskodik, hanem fokozott figyelmet fordít a gyermekek egészségügyi felügyeletére.

A gyermekeket a nyaralás előtt díjmentesen szűrővizsgálatok ve-

tik alá, diftéria és vörheny elleni védőoltást kapnak. Közvetlenül az üdültetés előtt a gyermekek ismét szűrővizsgálaton vesznek részt.

A népjóléti minisztériumon kívüli egyéb szervezetek is felelősséget vállalnak a gyermekek üdültetéséért: a városok és vármegyék, a MAV, a postások a közalkalmazottak és a pedagógusok szakszervezete, az úttörők,

Csupán a főváros több mint nyolcezer gyermeket, 5-től 14 év közötti fiúkat és lányokat üdültet,

A Szovjetunióban a május 1. tiszteletére rendezett szocialista versenyből új, hazafias kezdeményezés született

Moszkva: A Szovjetunió dolgozóit hatalmas lelkesedés hatja át, hogy szeretett hazájuk dicsőségét és hatalmát munkagyőzelmekkel fokozva köszöntse május 1. ünnepét. Tavaszí áradatként terjed a kimeríthetetlen népi kezdeményezés szerete az egész mérhetetlen ország városaiiban és falvaiban, ahol mindenütt a május 1. megünneplésére rendezett szocialista munkaverseny bontakozik ki.

A Pravda „Fáradhatatlanul javítsuk a termékek minőségét” címmel arról ír, hogy a termékek fokozásáért, a termékek minőségének emeléséért és az önköltség csökkentéséért vívott küzdelem a Szovjetunióban az egész nép közös ügyévé lett. A minőségi termelésért folyó versenyben egyedül a könnyűiparban több mint félmillió munkás és munkásnő vesz részt. Nem érik be a már elért eredményekkel, hanem újabb minőségi eredményekre törekcsenek.

Nagyon fontos a szakszervezetek központi tanácsa titkárságának határozata, amely Korabelnyikova, egy moszkvai cipőgyár brigádvezetője és Kuznyecov, ugyanczen gyár művezetője kezdeményezésén alapul.

Korabelnyikova brigádja túlteljesítette feladatait, amelyeket a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának választása tiszteletére kialakult versenyben vállalt. 2313 pár cipőt készített tervén felül, ebből 1800-at megtakarított anyagból. Brigádja elhatározta, hogy havonta egy napon megtakarított anyagból fog dolgozni.

A központi tanács utasította az összes szakszervezeteket, vitassák meg a munkásokkal Korabelnyikova brigádvezető és Kuznyecov művezető kezdeményezését.

Ezt a kezdeményezést nemcsak a cipőiparban és a könnyűiparban közvetlenül összefüggő iparágakban tették magukéva a dolgozók, hanem a kohászat, a gépipar, a

közlekedés valamint az erdőgazdagsági gépi- és traktorállományok dolgozóit is. Így született a május 1. előtti szocialista munkaversenyből egy újabb hazafias kezdeményezés. Az Uraltban azért versenyeznek, hogy minden gépegység a tervén felül termeljen, Leningrádban azért, hogy megrövidítsék a gépek javítására szükséges időt.

Igy tanít a szovjet sztahánovista...

A szovjet sajtóban gyakran jelennek meg sztahánovistákhoz írt levelek és a sztahánovisták ezekre adott válaszai. E nyilvános levelezés nemcsak a szakmák dolgozóit érdekli, akik a levélváltásokból megismerik az új munkamódszereket, hanem a lakosság széles rétegeit is. A sztahánovisták leveleiből kibontakozik az új típusú szovjet ember gondolkodásmódja, a munkáról alkotott felfogása. A sztahánovisták leveleiből az olvasók megismerik azokat a tanítási módszereket, amelyekkel az egyszerű munkásokat oktatják.

A „Volgai Kommuná” című kujbisevi lap hasábjain jelent meg Nikolaj Szmirnov, a kujbisevi „Katek”-gyár mestere és az ismert moszkvai sztahánovista, Nikolaj Rosszjizskij közötti levélváltás. Valamennyi kujbisevi

dolgozó élénk érdeklődéssel figyezte az újságban folyó levelezést, amely végül azt eredményezte, hogy a város üzemeiben széles körben terjedt el a Rosszjizskij-féle kollektív sztahánovista munkamódszer.

„Már egy éve, hogy megkezdjük egymással a levelezést — írta legutóbbi levele egyikében Rosszjizskij. — Közben Ön járt már Moszkvában is, megismerkedtünk egymással személyesen és Ön tanulmányozhatta a Kalibr-gyárat, ahol én dolgozom. Levelezésünk egy esztendője alatt nagy változások történtek. A szocialista munkaverseny hatalmas erő, de épp így hatalmas erő a kollektív sztahánovista munkamódszer is. Egy évvel ezelőtt gyárunkban egyedül az én műhelyemben alkalmaztuk a kollektív sztahánovista munkát, de ma már gyárunk 9 műhelyében bevezették. Az eredmény: ugyanazzal a felkészüléssel, ugyanazzal a munkaköltséggel gyárunk sokkal többet termel. Allandóan figyelemmel kísérem az Ön sikereit és örömmel állapítom meg, hogy a Katek-gyár az elmúlt esztendőben öre került. Örülök, hogy levelezésünk eredményeként újabb nagy sikereket mutathatunk fel a szovjet dolgozók szocialista munkaversenyében.”

Ugyancsak a „Volgai Kommuná” közölte Usztirov kujbisevi építőmester és Savljugin, a híres moszkvai sztahánovista költő levelezését.

„Ifjúkoromban apámmal együtt

Magyar hangverseny Moszkvában

Moszkva: A moszkvai állami konzervatórium nagytermében a Magyar Népköztársaság művészeinek közreműködésével hangverseny volt. Az állami szimfonikus zenekar Somogyi László karnagy vezényletével a Hunyadi László opera nyitányát játszotta el, majd Beethoven V. szimfóniáját, Liszt prelűdjét és más műveket. Fodor János, a budapesti Operaház szólistája a Bánk-bánból, majd Csajkovszkij Pique Dame operájából

áriákat adott elő. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta fellépését.

A MAGYAR-SZOVJET TÁRSASÁG KÜLDÖTTÉSEGENEK LATOGATASA SZTALIN SZÜLŐVÁROSÁBAN

Tbiliszi: A Magyar-Szovjet Társaságnak a VOKSZ meghívására most a Szovjetunióban tartózkodó küldöttsége 5 napot töltött Gruziában. A küldöttség megtekintette Tbiliszi kulturparkját, ezenkívül ellátogatott a Paljasviliről elvezetett tbiliszi opera- és balett-színházba. A küldöttség tagjai felkeresték a Grúz Szocialista Szovjet Köztársaság Tudományos Akadémiáját, az Irószövetség székházát és a Népköltés Házaát.

A küldöttség látogatást tett Gori-ban, I. V. Sztálin szülővárosában. Megtekintették a múzeumot és azt a házat, amelyben a dolgozók nagy vezetője született és gyermekezeit látogatta.

OROSZNYELVU FOLYOIRAT A TANULOIFJUSAG SZAMARA

A hazánkban (ösmegmozgalmává vált) orosz nyelv tanulás elősegítésére és megkönnyítésére folyó irat indul. „A szovjetek országában” címmel oroszul tanítók és tanulók számára. A folyóirat kiterjedt segítséget nyújt azoknak a pedagógusoknak, akik — különösen vidéken — eddig igen nehezen tudták megoldani az önképzés feladatait.

A TASZS IRODA

a magyar falu fejlődéséről

Moszkva: A TASZS iroda jelenti Budapestre:

A hároméves terv sikeres megvalósítása következtében a magyar falu 4500 új traktor kapott, több mint 1600 eszűgépet és több tízezer egyéb mezőgazdasági gépet és szállítóeszközt. Ugyanczen idő alatt a községekben és falvakban több mint száz ezer új lakóházat építettek. Villamosították 45 falut. Az öt éves terv még szélesebb perspek-

tívákat nyit a város és falu együttműködésének fejlődése elő. Az öt éves terv időszakában a gyárak és üzemek dolgozói a mezőgazdasági gépek tízezeit adják a falunak. Az ország valamennyi falujában lesz villanyáram. Számos intézkedés történt a falu kulturális fejlesztése céljából is. Már ma is egyedül a termelőszövetkezetekben 530 klub, 1100 könyvtár stb. van.

KÖNYV

a magyar sztahánovisták első tanácskozásáról

A Szakszervezetek Országos Tanácsa sajtó alá rendezte és könyvalakban a dolgozók rendelkezésére bocsátja a magyar sztahánovisták I. országos tanácskozásának jegyzőkönyvi anyagát. A könyv teljes egészében közli népünk szeretett vezetőinek, Rákosi Mátyásnak a tanácskozáson elmondott irányító utasításait, Gerő Ernőnek, a Népgazdasági Tanács elnökének szavait, valamint Apró Antalnak, a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtákarának be-

számolóját. Dolgozóink a könyvet elolvassa, értékes tanulságot vonhatnak le Ivan Bardinnak, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnökének a sztahánovisták tanácskozásán elhangzott felszólalásából. A könyv azoknak szavait örökíti meg, akik élenjárói a termelésnek. A kiváló sztahánovista-aktorista mellett olvashatjuk a legjobb magyar bányász beszédét, ifjúmunkások, nődolgások, a műszaki tudomány embereinek felszólalását.

A KÉK DUNÁHOZ

IRTA: ALEXANDR GONCSÁR

(A felszabadulás ötödik évfordulójára jelentette meg az Új Magyar Könyvkiadó Alexandr Goncsár, a kiváló szovjet író „Zaszlavivok” című regényét. A regény örök emléket állít a hátrahagyott és népünk felszabadító dicső Szovjet Hadseregének, a hős szovjet harcsohadnak. A „Zaszlavivok” a szovjet Hadsereg diadalmas magyarországi harcjáratának regénye. A események ott kezdődik, amikor a szovjet hadsereg atkel a Kárpátokon s mindenütt maga előtt űrve a fasista bándákat, az erdélyi hegyeken keresztül megérkezik a magyar Alföldre. Ebből a könyvből közöljük az alábbi részletet amely a szovjet katonának a magyar síkságra való megérkezését írja le.)

...Az erdők a tűző napon sűrű, langyos lánanggal égneek. A hegyoldalon kecske- és birkanyájak legelnek. Magasan az út felett kislány áll, ráncos, élénk színű szoknyában. Mintha egy dalból kelt volna életre. Barátságosan integet fehér kendőjével. Sura lekapta zöld sapkáját, azzal felelt a távoli üdvözlésre.

— Milyen kedvesek erre felé az emberek! — csillan föl a szemem. — Az én magyar háziasszonyom, amikor kikísért, még sirva is fakadt.

— Igen, — mondta a technikus, — mutatott Sura egy hegyes oromra, amely csupaszon emelkedett a többi esőes fölé. Lent az sárga erdő övezte. —

egyik fegyvermesterünk eltévedt a hegyekben. Másnap rákadtak egy szőlőben. Megfojtották.

— Ugyan? — rettent meg Jasznogorszkaja.

— Hát hogyan gondolta? A fasizmus bebujik az odúba. Ezek már nem a negyvenes év feltűrt ingujji nagylegényei. Ezek ravaszabbak. Hyenekkel nehezebb barcolni, mint a nyílt ellenséggel. De mi ezt gyakran elfelejtjük. A mi fegyvermesterünket borral kínálták, aztán egy szép lányt is ültettek melléje... Ugy bizony...

— Valóban, — mondta Jasznogorszkaja. — Mi szovjet emberek néha túlságosan nagylelkűek vagyunk. Mindenkit a magunk mértékével mérünk. Mondja és megtalálták őket? Azokat, akik megfojtották a fegyvermestert?

— Nehányukat. Nem mind egyiket.

Az autók magas hágóra értek. Ameddig a szem ellátott, fénylő bíbörvörös hegyek álltak.

— Nézze, nézze technikus elvtárs! — mutatott Sura egy hegyes oromra, amely csupaszon emelkedett a többi esőes fölé. Lent az sárga erdő övezte. —

Nézze, milyen gyönyörű! Mintha színarany lenne!

— A 805-ös magaslat, — dörmögte a technikus, — a mi hadosztályunk foglalta el.

Ha a technikus beszédesebb lett volna, elmondta volna, milyen áron szerezte meg a hadosztályt az aranylő, távoli magaslatot. Elmondta volna, hogy többek között ottmaradt örök őrségen egy bjelorusz főiskolás, a nagyszerű aknavető tiszt, akit a technikus még a Sztálingrad alatti Tyernovavizmosásnál ismert meg. Lehet, hogy a technikus rosszul érezte magát, lehet, hogy álmos volt, ezért nem mondott semmit többet. Jasznogorszkaja pedig nem kérdezősködött, mert esodálatosan szép tájképek tárultak fel előtte.

Az autószozlop leért a magyar síkságra. Esti kőben úszó, fakó pusztákon jártak.

Font. ügylátszik, nemrégén még frontterület volt. Az utak mentén zöld és sárga robbanószeres ládák, ártalmatlanná tett aknáknak hevertek. Utászaink czerszámra hordták le őket a felszaggatott utakról, hidakról, ösvényekről. Az új két szélről száz-száz méternyire már felszedték az aknákat. Az útmenti árkokban fekete füstölődött német páncélkocsi és autók vázai fűrődtek orral a földbe.

A síkság, mint a tenger, beolvadt az esti felhők távoli partjaiba. Mint 5srégi hajók ringatóztak a síkságon egészen a látóhatárig a magyar tanyák. Az autók hasították a szürke tengert a tanyák a kertek vitorlái és a jegenyék magas árboak alatt imbolyogva úsztak a kőben.

Az autó zökkent egy kanyarnál és a technikus beletitotte farkóját a soffőrülkébe. Felébredt.

Végre elmaradtak a hegyek — fordult lustán utitársához és olyan arccal intett a hegyek felé, mintha már rettentesen unná őket. — Elegünk volt már belőlük.

Sura megfordult. A nap lenyugodott és a hegyeket utóljára öntötte el könnyű csipkés arannyal. Az izzón égő csupasz sziklák, az erdők tarka folijai hegyi falvak, a keskeny és magas erdélyi faházak, mindez hatalmas, gyönyörű tájaival megelépedt képhe olvadt össze. A tisztálg nem nehezedett a hegyekre, sőt könnyedségével azt a benyomást keltette, mintha ősziek fölöttük. Mintha valahol a látóhatáron túl óriási fehér oszlopok tartották volna a magas finom, kék kupolát.

Az úton egész kilométernyi hosszúságban dübörgő tankok vonultak, új gépek voltak, látszott rajtuk, hogy nemrégén kerültek ki a gyárból, de a

személyzet már beolajosodott kintütelésekkel és rendjelekkel ült a nyitott tornyokon.

— Ezek régi emberek, — jegyezte meg a technikus. Nyugtalanított, hogy a páncélosok megtalálják lapítani valamelyik autóját. — Félni kell tőlük. Ezek semmit sem kímélnek!

— Hová mennek?

— Hova... Tudjuk, hova: a Dunához!

— A kék Dunához!

Mindegyik harcokosi páncélján felirat fehérelt: — A Hazáért! Sztálinért! — olvasta Jasznogorszkaja a feliratokat, amikor teherautójuk megelőzte a súlyos benzinszagtó árasztó dübörgő oszlopot. Mindegyik kocsin, drótkötelekkel odakötözött pótbéniartályok álltak.

Messze előttük tompán morajlott a front. A páncélosok feljebb tolták fekete sisekjukat és erőre néztek.

— A Hazáért!... Sztálinért! — mint valami esküt ismételtette Jasznogorszkaja még sokáig, miután már elhagyták a tankokat, amelyek ezt a felírást viselték.

Nem tudta, hogy Jurij Brjanszkij utolsó szavait ismételtette azokat a szavakat, amelyekkel lerogyott a forró kővekre.

4 oldal

Debrecen, 1950 április 13.

Munkába áll Nyirábrányban

az első szovjet krumplítottató kombájn

Ünnepi esemény zajlott le a napokban a nyirábrányi állami gazdaságban. A vasúti szállítójegyet vitték be a gazdaság központjába és a szállított áru rovatra emészen különleges szó állott, amittől pillanatokon belül olyan lett az iroda, mint a felbolygatott méhkas: kombájn. Ez a szó volt odaírva és néhány perc múlva már népes küldöttség vonult ki az állomásra ahol féltő gondos csomagolták ki a nagy szovjet gépet. Nem sokal később már az állami gazdaságban volt a gép és a traktoristák nagy érdeklődéssel járták körül. Félnap alatt kitartották minden csínját-bínját és ma már megkezdte munkáját a gép.

Elkalakú vas hűző mély barázdát a földön, majd a szabályozás szerint egymásután ejtegeti a barázdába a krumplikat. A következő gépkatrész befedi az elvetett krumplit, majd a hengerrész következik, mely szépen elhengereli a burgonyát. Egy nap alatt 8-12 holdat vet be a gép, ami összevetve a kézi erővel végzett munkával hatalmas különbséget jelent. Merő, amíg 15 napszámot vet el egy hold burgonyát egy nap alatt, a szovjet gép egy nap alatt hat holdat. A gép egy alkalommal tartályában 2 mázsa burgonyát visz magával, de menetközben az üresjárat csökkentésére zsákokban is

visz magával vetőburgonyát, a többi krumpli pedig a föld végéhez, a gép fordulópontjához tesszik és menetközben öltik fel a gép tartályait. A gép ma indult munkába. Az ünnepélyes pillanatra ott lesznek az állami gazdaságok összes dolgozóit. A gép is újabb bizonyítéka a Szovjetunió baráti támogatásának és segítségének megmutatja azt, hogy haladásunk és fejlődésünk útja szorosan összekapcsolódik a Szovjetunió támogatásával. Szovjet gépekkel és szovjet példákban tanulva érjük el újabb és jobb teljesítményeinket a mezőgazdaság szociális átalakításában.

Hírek

— Éjszakai ügyeletos gyogy-szeriárak április 8-tól 14-ig: „Kosuth”, Vöröshadsereg-útja 26. — „Szenháromság”, Szabó Kálmán-utca 24.

— Várható időjárás. Mérsékelt szél, változó felhőzet, helyenként eső záporosó. A hőmérséklet kissé emelkedik.

RADIÓMŰSOR. Csütörtök. Kossuth-rádió. 6: Falurádió, 6:30: Könnyű dallamok. Közben: naptár, 8:10: Hanglémez, 11:30: Kamarazene, 12:15: Szórakoztató muzsika, 12:45: Könnyű dallamok, 13: Könnyű zene, 14:15: A Gyermekújság műsora, 14:45: Szomszédaink — barátaink, 15:30: Női szemmel, 16: Rádióiskola, 16:40: Szovjet napok — szovjet emberek, 16:50: Orfeusz az alvilágban, 17:10: Rádióoperett-részletek, 17:35: Időszervi elméleti kérdések, 17:50: Termelési híradó, 18:05: Népvételek műsora, 18:30: Hanglémez, 19: Régi magyar gitárdalok, 21: Zsákbaacska, 21:50: A Szovjet Rádió közvetítése a sakkvilágbajnokjelölt versenyéről, 22:20: „A sakkvilágbajnokságról jelentjük”, 22:30: Társai-vonórangyos, 23: Táncezen. — **Petőf rádió.** 7: Szórakoztató zene, 7:55: Népi muzsika, 8:30: Hanglémez, 9: Operarészletek, 10:15: Borissza Pál éneke, 10:40: Szabadegyházak vallásos felőrája, 11:10: Gyermekrádió, 13: Rádióiskola, 15:40: Új lemezeinkből, 16:10: Elsa Tricket Majakovszkijról, 16:30: David Ojstrah hegedűl, 16:55: Albán irodalmi műsor, 17:25: Táncezen, 18:15: Az Anyag és Adatszolgáltatás új száma, 18:40: Szív küldi szívem szívesen, 19: Egyéni tanulók konzultációja, 19:20: Magyar népdal-feldolgozások, 19:40: Turadot, Opera három felvételben, 22: Táncezen.

— **Uj igazolványt kapnak az OTI-tulok.** Az OTI felhívja a munkáltatók és alkalmazottak figyelmét a népjóléti minisztérium legújabb rendeletére, amely az eddigi rendszer helyett, amikor minden egyes megbetegedés esetén külön bejelentést kellett kiállítani az úgynevezett Biztosítási Igazolványt, az állandó jellegű beteglápi rendszeresíti. Az új rend már élethe is lépett. A Biztosítási Igazolványt a munkáltató az alkalmazott első megbetegedésekor állítja ki, egyúttal érvényesíti újabb megbetegedés esetén az igazolványt a munkaadóval csak érvényesíteni kell. Külön igazolványt kell kiállítani a családtagok részére. Ez az igazolvány egymagában csak orvosi gyógykezelés, gyógyszer, gyógyfürdő és kevésbé költséges gyógyászati segédesszük igénybevételeire szolgál. Kézipénzjegyek, valamint, kórház ellátásos gyógyfürdő és drágább gyógyászati segédesszük igénylésénél továbbra is szükséges külön munkáltatói igazolvány kiállítása. Igazolványlapot az OTI valamennyi hivatalánál és a postahivatalokban is be lehet szerezni.

— **Ha nem veszel Totó-szelvényt, nem is nyerhetsz!**

— **Kibővült a községi kenyérgyár.** A város községi vállalatának legfontosabbja: a községi kenyérgyárnak a Böszörményi-úton van a legnagyobb telepe. A telep kibővítésére most telekeserét hajtottak végre. A kenyérgyár szomszédjának 100 négyzetméteres telkét a Böszörményi-úti telep területéhez csatolták. A telek tulajdonosa a Viola-utca 4. számú városi telket kapta cserébe.

— **Hírdessen a „DEBRECEN”-ben!**

— **A Szabadságharcosok és a Gépjárművezetők Szakszervezete** 15-én este 8 órakor nagy műsorral egybekötött bált rendeznek, melyen a vagongyár kultúrgárdája szerepel. A műsor előtt a Szabadságharcos Szövetség épülete előtt.

— **Hírdetmény.** A tavaszi országos állati- és kirakodó vásár rajta. Április: 17, 18, 19 hétfő, kedd, szerda: bór, gyapjú, méz, dió, stb., továbbá jolli, gibonás és terményvásár, 17, 18: hétfő és kedden: iparekívvásár, 20-án, csütörtökön: juhvásár, 23, 24-én vasárnap és hétfőn: ipari és kereskedelmi kirakodóvásár, 24-25-én hétfő és kedden: ló, szarvasmarha-vásár.

SZÍNHÁZ

Carolsteini nagyhercegnő az idény legmulatságosabb operett-újdonnása minden este a színház műsorán van. **Pénteken délután 2 órakor** útoró előadás, szombaton délután 3 órakor ifjúági előadás, korábban a Tamás bátya kunyhója kerül színpadra. **M. t. bérletünk figyelmét felhívjuk,** hogy a nézőterre csak a megfelelő helyekkel egyenértékű bérletjeggyel lehet bemenni.

MŰSOR

Csütörtökön este 8-kor: **Carolsteini nagyhercegnő,** József Attila bérlő, Pénteken du. 2-kor: **Tamás bátya kunyhója,** Útoró előadás. Pénteken este 8-kor: **Carolsteini nagyhercegnő,** Ady-bérlő. Szombaton du. 3-kor: **Tamás bátya kunyhója,** Ifjúági előadás. Szombaton este 8-kor: **Carolsteini nagyhercegnő,** Gorkij-bérlő.

Anyakönyvi hírek

Születések. Bacsó Lajos dohángyári munkás, Vígkedv Mihály u. 44. Lajos Ludmann Gábor gyári munkás Domaházi u. 1. Ferenc, Somogyi Lajos állatgondozó, Eop 1. Eszter, Magyar János MÁV Itezős Vörös Hadsereg útja 77. Sándor, B. Nagy István rendőr Arany János utca 7. János, Tibor Gyula Hmarmester. Homok u. 5. László Nagy Árpád építkezéster Péterfia u. 24. Erik, Maxim Mihály gáz tanár Böszörményi út 62. Maria, Kovács János segédmunkás Hargita u. 19. Erzsébet, Dezi Antal k. hordó munkás Tócsai u. 98. László, Gellén Imre apollo közlekedési Imre, Kocsis István szőfő Nagyerdő krt. 38. Iván Horváth András István k. szegéd Szechenyi u. 55. Katalin, Debreceni László MÁV távirat. Nyil u. 109. Zita, Aleva Bely ablaktisztító Csapo u. 46. Éva, Balogh Józsefné gyári m. Bajnok u. 25. Tibor.

Eljegyzések. Karlovits Jenő vasesz. tergalys Isotóty u. 15. és Konrad Erzsébet Péterfia u. 43. Kiss László adóosztály Hajdúdorog és Rozsa Julianna Mecs Újmező, Konrad József pékek legújabb Péterfia u. 48. és Szabó Julianna Kémalom u. 5. Danka Ferenc gázlakó Nagysere 46. és Lisztes Katalin Nagysere 118.

Házasság. Siteri Gábor MÁV Iskolasz Hajdúmáty és Pallfai Gabriella Budai Nagy Antal u. 1.

Hatalozások. Kovács László gazdi 84 éves Komosi u. 13. K. Nagy István 79 éves Pallag 45. Kavcs Pé vendégfogó 78 éves Hajnal u. volt. ház 8. a. Sipos Sándor 77 éves Domb u. 16. Papp László családtag 22 éves Bezerédi u. 6. Oláh Bálint MÁV nyuz. kocsirendező 64 éves Eprókert 14.

46 MILLIÓ FORINT ERTEKU FÖLDJE VAN DEBRECENNEK

Debrecen számvetésének dolgozó most állítja össze a város elmúlt évi gazdálkodásának mérlegét, zárszámadását. Ennek érdekében, habár gyakran csak elméleti jelentőségű része a vagyonmérleg. A város műszaki ügyosztályánál Benkó Vince műszaki tiszt egyhónapos munkával elkészítette a kimutatást arról, mennyi földje van Debrecen városának és ez a földvagyon milyen értéket képvisel. 47.124 hold földje van a városnak, ebben természetesen Debrecen minden közterületje benne van, így a parkok, temetők az utcák a díltújak. — A kataszteri tisztja jövedelem és az idel telekérték, valamint a városi telkeken levő épületek értéke alapján 46 millió forint értéket képvisel Debrecen föld- és házvagyon.

— **Felkéri a Debrecen-Szepesi Földművelésügyi bizottság** azokat a termelőket, akik még az 1949. évi szerződött napraforgó után az olaja nem vitték ki, hogy minél előbb vigyék ki. Olajcserejelepe: Kishegyesi-út 3.

APOLLO

Fél 5, fél 7, fél 9 órakor magyarul beszélő szovjet film

Hősök hajója

VIG
4, 6, 8 órakor

Vigad az erdő

METEOR
4 órától folytatódó előadás 1 és 2 forintos helyárakkal

Üi Albánia

A debreceni méntelep fogata országos versenyt nyert a Mezőgazdasági Kiállításon

Mosk zárult Budapesten az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyésztéstudományi, amely bemutatta mezőgazdaságunk fejlődését. A kiállítás keretében versenyeket is rendeztek, amelyen a debreceni állami méntelep fogata is részt vett.

A versenyről most érkezett haza a méntelep két fogatának hajtója Drágár András és Lévai Ferenc.

A debreceni állami méntelep két fogatát indult — kezdő Drágár András — az összetett fogatverseny számában. Az egyik fogat az „Após—Ásó” kettes húzta, míg a másikat az „Apály—Ácsorgó” kettes. Az összetett fogatversenyt a megegyező mének csoportjában a debreceni állami méntelep fogata nyerte és a földművelésügyi miniszter értékes közel 80 cm-es hatalmas serlegét kaptuk. A méntelep másik fogata a második helyen végzett.

— **Érdekeség** itt az, hogy az akadályok közötti távolság 180 cm míg a fogat, amely a lovak húzta 175 cm széles volt. Nagy óvatosságot és ügyességet igényelt a hajtás. Volt a pályán mesterséges híd, vízszelők, zsákutca és kanyarokadály. E verseny-számában nem időre ment a hajtás, hanem hibapontokra. Mi nem döntöttünk egy akadály sem és mindkét fogatunk hibapont nélkül teljesítette a feladatot.

— Ezután következett a 10 mázsa szesznes teher húzása 5 kilométeren át. Mély homokos talajon kellett a lovaknak húzni a terhet, de itt is sikerrel álltunk helyt. Egy napi pihenő után 15 kilométeren át ügésben kellett menni a fogatoknak homokos, aránylag nehéz talajon. Az „Após—Ásó” kettes a 15 km-t 41 perc 27 mp alatt jette meg, míg az „Apály—Ácsorgó” kettes 44 perc 20 mp alatt ért a célba.

— **Hány fogat indult az összetett versenyben?**

— Az ország minden részéből közel 50 fogat, állami gazdaságok termelőszövetkezetek, újjazdák, méntelepek stb. fogatit.

A debreceniek eredményei figyelemreméltók, hiszen 50 fogat közül a legjobbaknak bizonyultak. Az „Ásó—Após” melyet Drágár András hajtott, lett az első, míg a második „Apály—Ácsorgó” kettes lett ennek hajtója Lévai Ferenc volt.

Rendeztek az összetett fogatversenyen kívül fogatbemutatót is. A méntelep két fogata itt is kitűnően szerepelt, mert második és negyedik díjat kapták a több mint 40 felvonuló fogatból.

6 MÁZSA SERTÉS A KIÁLLÍTÁSON!

A viasszerkezetű debreceniek közül Lévai Ferenc beszél a kiállítás érdekességeiről.

— **A kiállítás csodája a Püspökudányból felhozott 6 mázsa felüli hizott sertés volt** — kezdte beszámolóját. — Olyan óriási

volt, mint egy viziló. Mindenki megnézte a hatalmas sertést, amelynek pontos súlya 6 mázsa 4 kilogramm! Ezenkívül olyan kocák is láttam a kiállításon, amelyek 21 malaca volt, 12 mázsa bika is akad a felüti állatok között. Láttam a mezőgazdasági állami gazdaság egyik büszkeségét, a 12 mázsa felhízott ökröt, amely „Csárdás” névre hallgatott...

— **Gyönyörű** volt a mintafalu, amelyet még csak modellben láttunk, de közelesem felépítették. Rákosi-falvának fogják nevezni. — A kiállítást egyébként a békéscsúti lovaszenekar díszes felvonulása vezette be és a zárás alkalmával is ők jártak.

— **Láttuk a lovasversenyek** során a magasugratást is. Szajola Albeti rendőrnövendék „Aranyos” nevű lován 195 cm-t, tehát majdnem két méterrel ugrott, ami

nemzetközi viszonylatban is kitűnő eredménynek számít. Képzeltük csak el milyen nehéz ezt megugrani egy hatmázsás lónak, mert ennyit nyomott az „Aranyos”.

A debreceni méntelep két fogatának kitűnő szereplése nagy elismerést váltott ki szakkörökben és bizonyítja azt, hogy a lovakat gondos kiválasztás után és még gondosabb előkészítéssel igyekezzük formába hozni az öt napos versenyre, ami sikerült is. Mocsári Károly méntelepvezető és beosztottjainak jó munkáját, dícséri az elért siker.

— **És amit még meg kell írunk:** a kiváló eredményt elérő Após és Ásó Nóniusz pejméneket a közeljövőben beállítják a köztenyésztésre, mert az ilyen kiváló apaállatok után elsőrendű utódok várhatók.

„Legszébb élményem a Magyar-Szovjet Barátság Hónapjáról”

Ezzel a címmel hirdeti pályázatot a Magyar-Szovjet Társaság országos központja. A pályázat nagy érdeklődést váltott ki a magyar dolgozók köréből. A debreceni üzemek munkásai a debreceni határ termelőszövetkezetek dolgozó parasztjai, az értelmiség néphez hű fiatal kis úttörők és egyetemisták gyakran kopogtatnak be az MSZT debreceni titkárságára hogy felvilágosítás kérjenek milyen terjedelemben írják meg pályázatukat, hová kell küldeni, mikor zárul a határidő. Az MSZT debreceni titkárságán dolgozók elbeszélgettek velük. A beszélgetés során visszatükröződött, milyen mély benyomást keltett a

Magyar-Szovjet Barátság Hónapjának sok ünnepi eseménye a debreceni dolgozóknak. Tóth István városi titkár azt mondja, hogy a legújabb a Pjanyickij-művészeti egyesülettel debreceni szereplésének egy-két maradandó emlékét vitik papírra, de sokan Tyihonovnak debreceni látogatását a nagy szovjet költő közvetlen, a szovjet ember jellemző derűs egyéniségének rájuk tett hatását rögzítik le a pályázatban.

A pályázat április 18-án zárul, addig kell beküldeni a pályázatot Budapestre, a Magyar-Szovjet Társaság központjába, VI. Jókai-utca 2-4.

Április 16-23-ig

A népjóléti minisztérium április 16-tól 23-ig rendezi meg országos tiszta és tisztasági hetet. A tisztasági hét célja felhívni a dolgozókat figyelmét arra, milyen fontos a hivatalok, lakások, üzemek, falvak, városok tisztántartása, a betegségek elleni küzdelem szempontjából.

A tisztasági heten orvosok, védőnők és népegészségőrök ezrei tartanak majd előadásokat arról a kérdéskörrel országos tiszta és tisztasági hetet megkezdik a tisztasági versenyek megszervezését. A versenyben a dolgozó paraszokok széles rétegei is bekapcsolódnak. Résztvesznek a mozgalom népszerűsítő munkájában a pedagógusok is. Az iskolákban külön előadásokon hívják fel a diákok figyelmét a tisztaság fontosságára.

A népjóléti minisztérium propagandafüzetek kiadásával ad

Tisztasági Hét

lendületet a mozgalomnak. A „Tiszta lakás, tiszta udvar” c. kis füzet 150 ezer, az „Égésügyi tíz parancs” 100 ezer és az érkezés előtti közmosás fontosságát ismertető röpdetűk 300 ezer példányban kerül a dolgozók kezébe.

TETŐ ALÁ KERUL A NAGYERDEI SZABADTÉRI SZINPAD

A nagyerdei szabadtéteri szinpad építkezése befejezéséhez közeledik. Még ezen a héten ráteszik a szinpad öltöztetőépületére a tetőt, a jövő héten sor kerül a vakolásra. Megkezdtek a nézőtér ülésel alá a vasbetonpillérek szállítását és felszerelését. Serényen dolgoznak a villany- és vízvezeték szerelők is. Május első hetére teljesen elkészül a szinpad ahol nyáron gyönyörű előadásokban gyönyörködhetnek a debreceni dolgozók.

